

Přehled tematických zpráv České školní inspekce (říjen–listopad 2017)

SHRNUTÍ HLAVNÍCH ZJIŠTĚNÍ

Společné vzdělávání ve školním roce 2016/2017

Česká školní inspekce od počátku školního roku 2016/2017 monitoruje proces zavádění společného vzdělávání v kontextu legislativních změn, zjišťuje a analyzuje potřeby škol všech stupňů i oblast zájmového vzdělávání a sleduje, jak se daří parametry společného vzdělávání naplňovat v praxi. Tuto první etapu společného vzdělávání se podařilo i přes řadu systémových nedostatků zahájit zejména díky vysokému nasazení a odpovědnosti jednotlivých škol. Současná data navíc ukazují na to, že Česká republika by se mohla zanedlouho zařadit do skupiny zemí s nižším počtem žáků (2 až 4 %) vzdělávaných ve speciálních třídách nebo školách (Finsko, Nizozemsko apod.).

Jako **společné vzdělávání** se označuje vzdělávání všech dětí a žáků dohromady v hlavních vzdělávacích proudů. V minulém školním roce došlo k zásadní změně v oblasti vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP), žáků nadaných a mimořádně nadaných. Kromě toho, že vešly v platnost příslušné legislativní změny, došlo také k revizi rámcových vzdělávacích programů (RVP) pro základní vzdělávání, předškolní vzdělávání i všechny obory středního vzdělání.

Inspekční činnost se skládala ze dvou částí – z **prezenční inspekční činnosti (školní rok 2016/2017)** v běžných mateřských (757), základních (559) a středních (161) školách a v zařízeních pro zájmové vzdělávání (680), tedy ve školních družinách, školních klubech a střediscích volného času, a z doplňkového **inspekčního elektronického zjišťování (od 16. listopadu do 14. prosince 2016) ve všech školských poradenských zařízeních** zapsaných do školského rejstříku (152). Dále byla provedena **kontrola poskytování podpůrných opatření** ve 33 vybraných běžných mateřských, základních a středních školách i ve školách zřízených

podle § 16 odst. 9 školského zákona (červen 2017).

Počty speciálních škol i tříd se snižují

Základní informací, kterou Česká školní inspekce v této tematické zprávě předkládá, je **rozložení počtu žáků vypovídající o momentálním stavu společného vzdělávání**, a to k **30. září 2016**. Zde vybíráme údaje o počtech dětí a žáků, kteří navštěvovali školy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona (speciální školy).

- MŠ: 2 929 dětí (tj. 2,2 %) ze všech dětí v předškolním vzdělávání,
- ZŠ: 22 934 žáků (tj. 2,5 %) ze všech žáků v základním vzdělávání,
- SŠ: 5 900 žáků (tj. 1,4 %) ze všech žáků ve středním vzdělávání.

Zatímco **podíl žáků i škol** je v případě **předškolního vzdělávání** v posledních letech téměř **konstantní, u základního vzdělávání** ve srovnání se školním rokem 2015/2016 **poklesl podíl jak speciálních škol** (z 9,4 % na 8,4 %), tak i **škol, ve kterých jsou zřízeny speciální třídy** (z 13,8 % na 12,9 %). K poklesu docházelo již v minulých letech, oproti školnímu roku 2015/2016 je však

změna nejvýraznější. **Také u středního vzdělávání došlo k meziročnímu poklesu podílu speciálních škol** (z 11,6 % na 10,6 %) i **škol, ve kterých jsou zřízeny speciální třídy** (z 16,9 % na 16,7 %). Podíl dětí a žáků se SVP aktuálně dosahoval v MŠ 3,5 %, v ZŠ dlouhodobě zhruba 11 % a v SŠ v posledních letech okolo 5 % z celkového počtu dětí a žáků v daném stupni vzdělávání.

Většina ZŠ (559) navštívených ve školním roce 2016/2017 měla všechny třídy heterogenní (nebyly diferenciovány např. podle schopností žáků nebo jejich zaměření). Prvek **vnější diferenciace** byl zaznamenán v **6 % navštívených ZŠ**. Nejčastěji šlo o třídy se specifickým zaměřením (např. sportovní, s rozšířenou výukou jazyků, matematické apod.).

Ředitel školy má povinnost přijmout k základnímu vzdělávání všechny děti ze spádové oblasti. Za poslední 3 roky odmítlo přijetí nějakého z daných dětí pouze 5 škol navštívených v průběhu školního roku 2016/2017, a to z kapacitních důvodů.

Z hlediska rovnosti při přijímání do základního vzdělávání pak bylo zjištěno, že většina zápisů se uskutečňuje vhodným způsobem přiměřeným věku daného dítěte.